

[Per Hækkerup.]

form, hvori det forelå, og vi fik at vide, at det, det drejede sig om, var lånegrænserne for kommunerne, som for os var det centrale, og det vidste man. Vi forstod, at det var et forsøg fra statsministerens side på ligesom i sidste øjeblik at redde konsekvensen af den økonomiske politik, man mener at føre, og hen over hovedet på fem folketingsgrupper ville altså statsministeren optræde som den magtfuldkomne. Vi skal langt tilbage i historien for at finde nogen, der har sat sig ud over, hvad fem folketingspartier, det store flertal her, vil. En, der i hvert fald tidligere var partifælle af statsministeren, har engang sagt: Ingen over og ingen ved siden af folketinget. Statsministeren skulle gribe tilbage til sin barndoms lærdom og ikke prøve på at optræde som en slags Estrup i bestemte politiske situationer. Det gavner ikke statsministerens placering hverken her i tinget eller uden for dette hus.

Og så til slut spørgsmålet: stunder vi mod valg? Ja, noget kunne tyde på det. Finansministeren — og jeg elsker at citere finansministeren for hans klare udtalelser — har jo foreslået, at man nu skulle gå i gang med at lave et fælles VKR-program. Det var da vist en hilsen til de radikales kommende landsmøde, finansministeren dér sendte. Men kan det haste så meget med at komme i gang med at lave et sådant fælles program, hvis ikke man regner med, at der kan blive valg forholdsvis snart? Og jeg vil minde om, at statsministeren selv for ikke så længe siden — det var den 16. maj, efter at vi havde haft debatten om regeringens mislykkede økonomiske politik — til Politiken sagde:

„Hvis organisationerne og erhvervslivet ikke vil være med til at føre indkomstpølitik, vil jeg ikke afvise muligheden af et valg til foråret.“

Man ligesom aner den stærke mand: nu har I at makke ret, alle I 900.000 i LO, alle I 600.000 funktionærer. Nu har I at makke ret, ellers kommer der et valg. Jeg tror, at de fleste lønmodtagere, de fleste arbejdere, de fleste funktionærer og de fleste erhvervsfolk vil sige: så lad os da få det. Jeg appellerer til statsministeren om at leve op til sine egne ord, ikke som en trussel i en

overenskomstsituation, men som en mulighed for et valg uden det pres, en trussel måtte lægge på følelser og stemninger, og som kunne føre til uovervejede ord og handlinger. Vi er parat til et sådant valg. Vi er også parat til saglig forhandling. Vi har lagt vore synspunkter frem. Vi bestemmer ikke, hvornår der skal være valg, eller om der skal være saglig forhandling. Det er op til regeringen at træffe denne afgørelse, og jeg tror, det ville være godt for landet, om afgørelsen blev truffet snart.

Haustrup Clemmensen: Det er jo naturligt her på en af samlingens sidste arbejdsdage at søge at gøre status for det arbejde, der er udført i denne folketingssamling, at forsøge at gøre sig klart, hvad der er nået, og hvad der stadig ikke er opnået.

Alle er enige om, at en parlamentarisk forsamling i et moderne samfund har et væld af opgaver. Man kunne måske naturligt inddele dem i tre hovedområder. For det første: Man må sikre, at de dagsaktuelle spørgsmål bliver løst, at alle de problemer, der kræver en omgående løsning, bliver behandlet og løst. Den anden hovedopgave må være at sikre, at der gennemføres reformer, således at samfundets love og normer indrettes på en ny samfundsudvikling. Men for det tredje — og det er måske, når alt kommer til alt, det mest væsentlige — er der spørgsmålet om at tilrettelægge en meget langsigtet politik og erkende og forstå, at de beslutninger eller manglende beslutninger, der i dag bliver tale om, måske kan øve indflydelse ikke blot et år eller to fremover, men i en endnu langt længere periode.

Der har vel både i det danske folketing og i mange andre parlamentariske forsamlinger naturligt nok været en tendens til, at hovedparten af tid og kræfter blev brugt til de dagsaktuelle spørgsmål; man ofrede så megen tid på dem, at der ikke blev tilstrækkelig tid tilbage til reformerne og de langsigtede perspektiver. Jeg tror, vi alle her er under anklage, og det parti, jeg tilhører, lægger megen vægt på, at vi i fællesskab også i kommende samlinger forsøger i videst mulig udstrækning at leve op til det ansvar at gennemføre en langsigtet planlægning i det danske samfund.

Men det er vel naturligt først at gøre en